

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 19 december 2013*

”Direktiv 96/9/EG — Rättsligt skydd för databaser — Artikel 7.1 och 7.5 — Sui generis-rätt som tillkommer en producent av en databas — Begreppet återanvändning — Väsentlig del av innehållet i en databas — Dedikerad metasökmotor”

I mål C-202/12,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Gerechtshof te 's-Gravenhage (Nederländerna) genom beslut av den 27 mars 2012, som inkom till domstolen den 30 april 2012, i målet

Innoweb BV

mot

Wegener ICT Media BV,

Wegener Mediaventions BV,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden T. von Danwitz (referent) samt domarna E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby och C. Vajda,

generaladvokat: P. Cruz Villalón,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Innoweb BV, genom H. Elferink och A. S. M. van Leent, advocaten,
- Wegener ICT Media BV och Wegener Mediaventions BV, genom J. van Manen, advocaat,
- Europeiska kommissionen, genom J. Samnada och F. Wilman, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

* Rättegångsspråk: nederländska.

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser (EGT L 77, s. 20).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Innoweb BV (nedan kallat Innoweb) å ena sidan samt Wegener ICT Media BV och Wegener Mediaventions BV (nedan gemensamt kallade Wegener) å andra sidan. Målet gäller Innowebs användning av en ”dedikerad metasökmotor” på sin webbsida som möjliggör sökningar på tredjemäns webbplatser, däribland den som Wegener tillhandahåller och som innehåller samlingar med annonser om försäljning av bilar.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skälen 39, 42 och 48 i direktiv 2003/9 har följande lydelse:

”(39) ... detta direktiv [har] som mål att skydda databasproducenterna mot att användare eller konkurrenter tillgodogör sig resultaten av de investeringar i pengar och sakkunskap som de som sökt och samlat innehållet gjort, genom att skydda hela eller väsentliga delar av databasen mot vissa av användarens eller konkurrentens förfoganden.

...

(42) Den särskilda rätten att förhindra olovligt utdrag och/eller återanvändning avser användarens förfoganden som överskrider dennes lagliga rätt och som på så vis är till men för investeringen. Rätten att förbjuda utdrag och/eller återanvändning av hela eller en väsentlig del av innehållet gäller förutom produktion av en otillbörligen konkurrerande produkt också användaren som genom sitt förfogande undergräver investeringen på ett kvalitativt eller kvantitativt sett väsentligt vis.

...

(48) Syftet med detta direktiv ... är att säkerställa ett ändamålsenligt och enhetligt skydd för databaser i syfte att garantera att databasproducenten uppbär ersättning ...”

- 4 Direktivet gäller enligt artikel 1.1 rättsligt skydd för alla slags databaser. I artikel 1.2 i direktivet definieras en databas som ”en samling av verk, data eller andra självständiga element som sammanställts på ett systematiskt och metodiskt sätt och som var för sig är tillgänglig genom elektroniska medier eller på något annat sätt”.

- 5 Kapitel III i nämnda direktiv har rubriken ”Rätt av sitt eget slag” [nedan kallad ”sui generis-rätt”]. I artikel 7, som ingår i nämnda kapitel och som rör rättighetens föremål, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall tillerkänna en databasproducent som vid anskaffning, granskning eller presentation [har gjort] en kvantitets- eller kvalitetsmässigt sett väsentlig investering, rätten att förbjuda utdrag och/eller återanvändning av hela eller en kvalitativt eller kvantitativt sett väsentlig del av databasens innehåll.

2. I detta kapitel avses med

- a) *utdrag*: en varaktig eller tillfällig överflyttning av hela eller en väsentlig del av innehållet i en databas, oberoende av på vilket sätt och i vilken form detta sker,
- b) *återanvändning*: när hela eller en väsentlig del av innehållet i en databas görs tillgänglig för allmänheten genom spridning av exemplar, uthyrning, on-line överföring eller överföring i någon annan form. När en kopia av databasen en gång sålts inom gemenskapen av rättsinnehavaren eller med dennes medgivande, konsumeras hans rätt att kontrollera återförsäljningen inom gemenskapen av detta exemplar

Utlåning från en inrättning som är tillgänglig för allmänheten utgör inte utdrag eller återanvändning.

...

5. Återkommande eller systematiskt utdrag och/eller återanvändning av väsentliga delar av innehållet i den databas, som förutsätter förfoganden som strider mot normalt bruk av basen eller som orsakar databasproducenternas lagstadgade rättigheter oförsvarlig skada, är ej tillåtna.”

Nederländsk rätt

- 6 Direktiv 96/9 införlivades med den nederländska rättsordningen genom antagande av lagen om databaser (Databankenwet) av den 8 juli 1999 (Stb. 1999, nr 303).
- 7 I artikel 2.1 i lagen föreskrivs följande:

”Den som upprättar en databas har exklusiv rätt att ge sitt tillstånd till följande:

- a. utdrag eller återanvändning av hela eller en kvalitativt eller kvantitativt sett väsentlig del av databasens innehåll,
- b. återkommande eller systematiskt utdrag eller återanvändning av en kvalitativt eller kvantitativt sett icke väsentlig del av databasens innehåll, såvitt detta strider mot normalt bruk av databasen eller oskäligt inkräktar på databasproducentens legitima intressen.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 8 På sin webbplats www.autotrack.nl (nedan kallad AutoTrack) ger Wegener tillgång till en samling annonser om bilar till salu online. Samlingen innehåller en förteckning med 190 000–200 000 begagnade bilar och varierar från dag till dag. Av dessa finns cirka 40 000 endast på AutoTracks webbplats. Resten av annonserna kan även hittas på andra annonsplatser. Med hjälp av AutoTracks sökmotor kan internetanvändare göra riktade sökningar efter ett fordon utifrån olika kriterier.
- 9 På sin webbplats www.gaspedaal.nl (nedan kallad GasPedaal) erbjuder Innoweb en metasökmotor som är dedikerad åt bilförsäljning. En metasökmotor använder andra webbplatserns sökmotorer och överför sina egna användares sökningar till dessa, vilket skiljer dem från allmänna sökmotorer som Google. Att en metasökmotor betecknas som ”dedikerad” innebär att den är specialiserad och gör det möjligt att inrikta sökningarna på ett eller flera ämnen. GasPedaal utgör en sådan dedikerad metasökmotor, avsedd för sökningar efter försäljningsannonser för bilar. Genom en enda sökning på GasPedaal kan internetanvändaren nämligen genomföra flera simultana sökningar i olika samlingar med bilförsäljningsannonser på tredjemäns webbplatser, bland vilka återfinns AutoTrack.

- 10 Den dedikerade metasökmotorn GasPedaal möjliggör sökningar i AutoTracks samlingar. Dessa sökningar kan göras utifrån olika kriterier, däribland återfinns inte enbart märke, modell, kilometerställning, årsmodell och pris utan även andra egenskaper hos en bil som till exempel färg, karossens form, typ av drivmedel, antal dörrar och transmission. Vidare sker dessa sökningar i AutoTracks samlingar i realtid, det vill säga i samma ögonblick som en av GasPedaals användare gör en sökning. Gaspedaals sökmotor vidarebefordrar en "översatt" version av användarens sökning, det vill säga en version som är anpassad till AutoTracks sökmotor.
- 11 De träffar som erhålles på AutoTrack, det vill säga bilar som motsvarar de kriterier som slutanvändaren valt, vilka även återfinns bland träffarna från andra webbplatser grupperas i en gemensam post med länkar till samtliga webbplatser där bilarna hittades. En webbsida skapas sedan med en resultatlista bestående av en översikt med väsentliga uppgifter för varje bil, särskilt årsmodell, pris, kilometerställning och en miniatyrbild av bilen. Webbsidan ligger sedan uppe på GasPedaals server under ungefär 30 minuter och skickas till/visas för användaren på GasPedaals webbplats, i samma format som den webbplatsen har.
- 12 Det totala antalet annonser på de olika webbplatser som GasPedaal gör sökningar i uppgår till 300 000.
- 13 Varje dag genomför Gaspedaal 100 000 sökförfrågningar i AutoTrack. Av de olika kombinationer av märken/modeller som finns i AutoTrack söks ungefär 80 procent igenom varje dag. För varje sökning visar GasPedaal emellertid endast en mycket liten del av innehållet i samlingen. Vad uppgifterna ska innehålla bestäms av användaren från sökning till sökning, utifrån de kriterier som vederbörande har uppgett för GasPedaal.
- 14 Wegener anser att Innoweb gör intrång i dess sui generis-rätt till databaserna och väckte därför talan mot Innoweb med yrkande att Innoweb ska förpliktas upphöra med intrånget. Wegener vann i väsentliga delar framgång med sin talan i första instans.
- 15 Innoweb överklagade avgörandet till *Gerechtshof te 's-Gravenhage*.
- 16 Begäran om förhandsavgörande grundas på antagandet att Wegeners annonsamling utgör en databas som uppfyller de nödvändiga villkoren för att skyddas enligt artikel 7 i direktiv 96/9.
- 17 Den hänskjutande domstolen anser vidare att det i det nationella målet inte föreligger något utdrag av hela eller en väsentlig del av innehållet i Wegeners databas. Återkommande utdrag av en icke väsentlig del av innehållet i databasen skulle inte heller ha en sådan kumulativ effekt och därmed inte strida mot artikel 7.5.
- 18 Under dessa omständigheter beslutade *Gerechtshof te 's-Gravenhage* att förklara målet vilande och att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:
 - "1) Ska artikel 7.1 i direktiv [96/9] tolkas så, att det rör sig om återanvändning (för tillgängliggörande) av hela eller en kvalitativt eller kvantitativt sett väsentlig del av innehållet i en databas som en tredje man erbjuder via en webbplats (online) om vederbörande via en dedikerad sökmotor *ger allmänheten möjlighet* att genomsöka hela eller en väsentlig del av innehållet i databasen i realtid med hjälp av en sökförfrågan från en användare som i 'översatt' form vidarebefordras till sökmekanismen på den webbplats där databasen erbjuds?
 - 2) Om ovanstående fråga besvaras nekande, förhåller det sig annorlunda om nämnda tredje man efter mottagandet av sökresultatet översänder en mycket liten del av innehållet i databasen till varje användare eller återger resultatet på sin egen webbplats och i det format som används där?

- 3) Är det för besvarandet av frågorna 1 och 2 av betydelse att nämnda tredje man kontinuerligt utför dessa handlingar och dagligen utför 100 000 'översatta' sökningar från användare via sin sökmotor och gör sökresultaten tillgängliga för olika användare på det sätt som beskrivits ovan?
- 4) Ska artikel 7.5 i direktiv [96/9] tolkas så, att det inte är tillåtet att återkommande *och* systematiskt återanvända icke väsentliga delar av innehållet i databasen, på ett sätt som strider mot normalt bruk av basen eller oskäligt inkräktar på databasproducentens legitima intressen, eller är det tillräckligt att det rör sig om återkommande *eller* systematisk återanvändning?
- 5) Om det krävs att det ska röra sig återkommande *och* systematisk återanvändning:
 - a) Vad är innebörden av systematisk?
 - b) Rör det sig om systematisk återanvändning om återanvändningen sker via ett automatiserat system?
 - c) Är det i detta avseende av betydelse att en dedikerad metasökmotor används på det sätt som beskrivits ovan?
- 6) Ska artikel 7.5 i direktiv [96/9] tolkas så, att det däri angivna förbudet inte gäller om en tredje man via sin metasökmotor återkommande gör enbart icke väsentliga delar av innehållet i databasen tillgängligt för enskilda användare vid varje sökning?
- 7) Om ovanstående fråga besvaras jakande, gäller detta även om den kumulativa verkan av den återkommande återanvändningen av de icke-väsentliga delarna gör att en väsentlig del av innehållet i databasen görs tillgängligt för gruppen av enskilda användare i dess helhet?
- 8) Ska artikel 7.5 i direktiv [96/9] tolkas så, att kraven i denna artikel är uppfyllda i det fall det rör sig om handlingar för vilka tillåtelse inte har beviljats och som syftar till att genom återanvändningens kumulativa verkan göra hela eller delar av innehållet i en skyddad databas tillgängligt för allmänheten, eller är det även nödvändigt att göra gällande och styrka att dessa handlingar strider mot normalt bruk av basen eller oskäligt inkräktar på databasproducentens legitima intressen?
- 9) Antas databasproducentens investering allvarligt ha skadats vid ovannämnda beteenden?"

Prövning av tolkningsfrågorna

- 19 Det ska inledningsvis påpekas att frågorna syftar till att bringa klarhet i huruvida en operatör av en dedikerad metasökmotortjänst, såsom den som är aktuell i det nationella målet, utövar en verksamhet som omfattas av artikel 7.1 eller 7.5 i direktiv 96/9, med följd att en databasproducent som uppfyller kriterierna i artikel 7.1 kan motsätta sig att databasen, utan någon som helst kompensation, medtas i den dedikerade metasökmotorns tjänst.
- 20 Den första till den tredje frågan gäller tolkningen av artikel 7.1 i direktiv 96/9. Enligt denna bestämmelse får en databasproducent förbjuda återanvändning av hela eller en väsentlig del av databasens innehåll.
- 21 Enligt artikel 7.5 i nämnda direktiv, som är föremålet för den fjärde till den nionde tolkningsfrågan, är återanvändning av icke väsentliga delar av innehållet i en skyddad databas förbjudet när återanvändningen sker återkommande och systematiskt och förutsätter förfoganden som strider mot normalt bruk av basen eller som orsakar databasproducenternas lagstadgade rättigheter oförsvarligt skada.

- 22 Det skydd som ges enligt dessa bestämmelser är enligt artikel 7.1 i direktiv 96/9 förbehållna databaser som uppfyller ett exakt kriterium, nämligen att anskaffningen, granskningen eller presentationen av innehållet i databaserna vittnar om en kvalitets- eller kvantitetsmässigt sett väsentlig investering. Såsom följer av punkt 16 i förevarande dom utgår de ställda frågorna emellertid från att den samling annonser med bilar till salu som är aktuell i det nationella målet uppfyller detta villkor.

Den första till den tredje frågan

- 23 Den hänskjutande domstolen har ställt den första till den tredje frågan, som ska prövas tillsammans, för att få klarhet i om artikel 7.1 i direktiv 96/9 ska tolkas så, att en operatör av en dedikerad metasökmotor, såsom den som är aktuell i det nationella målet, gör en återanvändning av hela eller en väsentlig del av innehållet i en databas som täcks av dennes tjänst.
- 24 För att besvara frågan är det viktigt att för det första erinra om en sådan dedikerad metasökmotors karakteristiska egenskaper samt dess funktion. Dessa framgår av de handlingar som tillställts domstolen och särskiljer för övrigt på väsentliga punkter den dedikerade metasökmotorn från en allmän sökmotor som grundas på algoritmer såsom Google eller Yahoo.
- 25 Det framgår av begäran om förhandsavgörande att en dedikerad metasökmotor såsom den som är aktuell i det nationella målet inte har en egen sökmotor som söker igenom andra webbplatser. För att genomföra sökförfrågningarna används däremot sökmotorer som de databaser som täcks av dess tjänst är försedda med, i enlighet med vad som framgår av punkt 9 i förevarande dom. Den dedikerade metasökmotorn översätter nämligen sina användares sökförfrågningar i dessa sökmotorer "i realtid" så att samtliga uppgifter i databaserna utforskas.
- 26 Vidare framgår det av begäran om förhandsavgörande att en dedikerad metasökmotor såsom den som är aktuell i det nationella målet erbjuder fördelar som påminner om fördelarna med själva databasen vad gäller utformningen av en sökning och presentationen av sökresultaten, samtidigt som det är möjligt att med hjälp av en enda sökning utforska flera databaser, såsom preciserats i punkterna 9 och 10 i förevarande dom. I likhet med databasen innehåller sökformuläret i en dedikerad metasökmotor, i vilket användaren för in sin sökning, flera olika fält som möjliggör för användaren att rikta sökningen utifrån flera kriterier som resultaten ska uppfylla. Resultaten presenteras vidare såväl av databasen som av den dedikerade metasökmotorn utifrån vissa kriterier – i stigande eller fallande ordning – enligt slutanvändarens val.
- 27 Vad, för det andra, gäller den verksamhet som utförs av operatören av en dedikerad metasökmotor, såsom den som är aktuell i det nationella målet, vilken ska kvalificeras med avseende på artikel 7.1 i direktiv 96/9, vill domstolen erinra om följande. Den första frågan avser operatörens erbjudande till allmänheten att, via en dedikerad metasökmotor, ge möjlighet att genomsöka hela eller en väsentlig del av innehållet i en databas "i realtid" med hjälp av en sökförfrågan från en användare som i "översatt" form vidarebefordras till databasens sökmotor.
- 28 Denna beskrivning av nämnda operatörs relevanta verksamhet tar hänsyn till det förhållandet att den dedikerade metasökmotorns genomförande av en viss sökförfrågan, inklusive presentationen av de erhållna sökresultaten för slutanvändaren, sker helt automatiskt enligt metasökmotorns program och utan att operatören ingriper i detta skede. I detta skede är det endast slutanvändaren, som för in sin sökförfrågan, som utför en aktivitet.
- 29 De handlingar som i praktiken utförs av en operatör av en dedikerad metasöktjänst, såsom den som är aktuell i det nationella målet, ligger däremot i tiden före den aktivitet som utförs av slutanvändarna och sker innan en viss sökförfrågan behandlas. Det rör sig nämligen om tillhandahållande på internet

av den dedikerade metasökmotor som är avsedd att översätta de sökförfrågningar som slutanvändarna för in i denna för sökning i de databasers sökmotorer som täcks av den aktuella metasökmotorns tjänst.

- 30 Det ska därför, för det tredje, prövas om denna verksamhet omfattas av artikel 7.1 i direktiv 96/9, vilket förutsätter att verksamheten utgör en "återanvändning" i den mening som avses i artikel 7.2 b och att den avser hela eller en väsentlig del av innehållet i den aktuella databasen.
- 31 Begreppet "återanvändning" i den mening som avses i artikel 7.2 b i direktiv 96/9 definieras som "när hela eller en väsentlig del av innehållet i en databas görs tillgänglig för allmänheten genom spridning av exemplar, utthyrning, on-line överföring eller överföring i någon annan form". Hänvisningen till att den del som återanvänds ska vara väsentlig rör emellertid inte definitionen av detta begrepp i sig (se dom av den 9 november 2004 i mål C-203/02, *The British Horseracing Board m.fl.*, REG 2004, s. I-10415, punkt 50).
- 32 Eftersom begreppet återanvändning används i artikel 7.1 och 7.5 ska det tolkas med beaktande av det allmänna sammanhang i vilket denna artikel förekommer (se, för ett liknande resonemang, vad gäller uttrycket "utdrag" dom av den 9 oktober 2008 i mål C-304/07, *Directmedia Publishing*, REG 2008, s. I-7565, punkt 28).
- 33 Användningen av uttrycket "görs tillgänglig för allmänheten" i artikel 7.2 b i direktiv 96/9 visar att unionslagstiftaren gett begreppet återanvändning en vid betydelse (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet *The British Horseracing Board m.fl.*, punkt 51, samt dom av den 18 oktober 2012 i mål C-173/11, *Football Dataco m.fl.*, punkt 20).
- 34 Denna vidsträckt betydelse av begreppet återanvändning stöds av det syfte som gemenskapslagstiftaren haft med att inrätta en sui generis-rätt (se, för ett liknande resonemang, vad gäller uttrycket "utdrag", domen i det ovannämnda målet *Directmedia Publishing*, punkt 32).
- 35 Domstolen har redan med stöd av flera skäl i direktiv 96/9, bland annat skälen 39, 42 och 48, slagit fast att syftet är att stimulera inrättande av system för datalagring och databehandling som bidrar till utvecklingen av informationsmarknaden i ett sammanhang som präglas av att volymen data som skapas och behandlas ökar exponentiellt varje år inom alla verksamhetsområden (se, bland annat, domen i det ovannämnda målet *The British Horseracing Board m.fl.*, punkterna 30 och 31, dom av den 9 november 2004 i mål C-46/02, *Fixtures Marketing*, REG 2004, s. I-10365, punkt 33, samt av den 1 mars 2012 i mål C-604/10, *Football Dataco m.fl.*, punkt 34).
- 36 Det skydd som ges enligt sui generis-rätten med stöd av direktiv 96/9 syftar till att garantera att den person som tagit initiativet till och risken med att göra en väsentlig investering, i form av mänskliga, tekniska och/eller ekonomiska resurser samt upprättandet och driften av en databas, får ersättning för sin investering genom ett skydd mot att en användare eller en konkurrent på ett otillåtet sätt tillägnar sig resultaten av investeringen (se domarna i de ovannämnda målen *The British Horseracing Board m.fl.*, punkterna 32 och 46, *Fixtures Marketing*, punkt 35, samt *Directmedia Publishing*, punkt 33).
- 37 Mot bakgrund av detta syfte ska begreppet återanvändning i den mening som avses i artikel 7 i direktiv 96/9 tolkas på så sätt att det hänför sig till varje förfogande som består i att utan databasproducentens samtycke tillgängliggöra resultaten av dennes investering för allmänheten, varigenom databasproducenten berövas inkomster som är avsedda att göra det möjligt för honom att täcka kostnaden för denna investering (se domen i det ovannämnda målet *The British Horseracing Board m.fl.*, punkt 51). Begreppet hänför sig således till varje otillåtet förfogande som innebär att hela eller en väsentlig del av en skyddad databas innehåll sprids till allmänheten (se domen i det ovannämnda målet *The British Horseracing Board m.fl.*, punkt 67, dom av den 5 mars 2009 i mål C-545/07, *Apis-Hristovich*, REG 2009, s. I-1627, punkt 49, samt dom av den 18 oktober 2012 i det

ovannämnda målet Football Dataco m.fl., punkt 20). Art och form av det förfaringssätt som använts saknar i detta avseende betydelse (dom av den 18 oktober 2012 i det ovannämnda målet Football Dataco m.fl., punkt 20).

- 38 Den andra delen av definitionen i artikel 7.2 b i direktiv 96/9, det vill säga "genom spridning av exemplar, uthyrning, on-line överföring eller överföring i någon annan form" och särskilt ledet "i någon annan form" möjliggör även en vid tolkning av denna definition på grundval av syftet med artikel 7, vilket det erinrats om ovan i punkterna 35 och 36 i förevarande dom.
- 39 Vad gäller den verksamhet som utförs av operatören av en sådan dedikerad metasökmotor som den som är aktuell i det nationella målet och som är relevant för förevarande mål – det vill säga tillhandahållande på internet av en dedikerad metasökmotor som är avsedd att översätta de sökförfrågningar som slutanvändarna för in i denna för sökning i de databasers sökmotorer som täcks av den aktuella metasökmotorns tjänst – ska det påpekas att verksamheten inte är begränsad till att informera användaren om de databaser som tillhandahåller upplysningar om ett visst ämne.
- 40 Verksamheten syftar nämligen till att ge alla användare ett verktyg för att kunna utforska samtliga upplysningar i en skyddad databas och härigenom ge tillgång till hela innehållet i denna databas på ett annat sätt än det som producenten av den nämnda databasen avsett, samtidigt som basens egen sökmotor används och samma sökfördelar erbjuds som databasen själv erbjuder, såsom följer av punkterna 24 och 25 i förevarande dom. En slutanvändare som söker efter upplysningar behöver inte längre koppla upp sig på den aktuella databasens webbplats, dess startsida eller dess sökformulär för att göra en sökning i databasen, eftersom han eller hon kan söka i dess innehåll "i realtid" via den dedikerade metasökmotorns webbplats.
- 41 En sådan verksamhet hos en dedikerad metasökmotor såsom den som är aktuell i det nationella målet medför en risk för att databasproducenten ska gå miste om intäkter, i synnerhet intäkter från reklam på webbplatsen, och härigenom att producenten berövas inkomster som är tänkta att göra det möjligt för honom att täcka kostnaden för investeringen att bygga upp och driva en databas.
- 42 Eftersom slutanvändaren inte längre behöver gå via databasens startsida och sökformulär är det möjligt att databasproducenten får färre inkomster från reklam som visas på startsidan eller i sökformuläret. Detta gäller i synnerhet om det för näringsidkare som önskar annonsera online framstår som mer fördelaktigt att placera sina annonser på den dedikerade metasökmotorns webbplats än på någon av de databaser som täcks av metasökmotorn.
- 43 Vad vidare gäller databaser som innehåller annonser skulle försäljare kunna besluta sig för att placera sina annonser i en enda databas, med hänsyn till möjligheten att göra sökningar i flera databaser samtidigt med hjälp av den dedikerade metasökmotorn och till att denna anger dubletter. Databaserna skulle därmed bli mindre omfattningsrika och följaktligen mindre attraktiva.
- 44 Risken för att tillhandahållandet på internet av en dedikerad metasökmotor såsom den som är aktuell i det nationella målet berövar producenten av en berörd databas intäkter kan inte uteslutas på grund av att det – för att få tillgång till samtliga uppgifter om de resultat som hittats i en databas, det vill säga såvitt gäller det nationella målet till samtliga uppgifter om en bil som finns med i en annons, – i princip krävs att man följer länken till den startsida som resultatet hittats på.
- 45 Den information som presenteras av den dedikerade metasökmotorn gör det möjligt för slutanvändaren att, i viss mån, göra en gallring bland de erhållna resultaten och konstatera att det inte är nödvändigt för honom att erhålla ytterligare information om ett visst resultat. Vidare är det möjligt att slutanvändaren ges mer detaljerad information om funna upplysningar utan att följa länken till den berörda databasen, när upplysningen finns i flera databaser som täcks av den dedikerade metasökmotorns tjänst, med tanke på att sistnämnda sökmotor anger sådana dubletter och grupperar dem i en post.

- 46 Det skydd som ges enligt artikel 7 i direktiv 96/9 omfattar inte förfoganden i form av sökning i en databas (se domarna i de ovannämnda målen *The British Horseracing Board m.fl.*, punkt 54 och *Directmedia Publishing*, punkt 51). Om databasproducenten gör innehållet i databasen tillgängligt för allmänheten, även om detta sker mot betalning, kan han inte med stöd av *sui generis*-rätten motsätta sig att en sådan tredje man söker information i databasen (se domarna i de ovannämnda målen *The British Horseracing Board m.fl.*, punkt 55, och *Directmedia Publishing*, punkt 53).
- 47 Det är emellertid viktigt att understryka att den verksamhet som utförs av en dedikerad metasökmotor såsom den som är aktuell i det nationella målet inte utgör förfoganden i form av sökning i den berörda databasen. Operatören är nämligen inte på något sätt intresserad av de uppgifter som finns i databasen utan ger slutanvändaren en särskild typ av tillgång till databasen och dess innehåll som skiljer sig från det sätt som avsågs av databasens producent samtidigt som det har samma sökfördelar. Det är däremot den slutanvändare som gör en sökförfrågan i den dedikerade metasökmotorn som, med hjälp av metasökmotorn, gör sökningar i databasen.
- 48 Den relevanta verksamhet som utförs av en operatör av en dedikerad metasökmotor, såsom den som är aktuell i det nationella målet – det vill säga tillhandahållande på internet av en sådan metasökmotor – påminner om produktion av en otillbörligen konkurrerande produkt i enlighet med vad som anges i skäl 42 i direktiv 96/9 utan att för den delen kopiera de uppgifter som finns i den aktuella databasen. Med hänsyn till de sökmöjligheter som erbjuds liknar nämligen en sådan dedikerad metasökmotor en databas, dock utan att själv förfoga över samma uppgifter.
- 49 Det är tillräckligt för slutanvändaren att koppla upp sig på den dedikerade metasökmotorns webbplats för att samtidigt få tillgång till samtliga databaser som täcks av metasökmotorns tjänst. En sökning som görs med hjälp av nämnda metasökmotor ger nämligen samma resultatlista som hade kunnat erhållas om separata sökningar gjorts i varje databas. Resultatlistan visas emellertid för användaren i samma format som den dedikerade metasökmotorns webbplats. Slut användaren behöver inte längre koppla upp sig på databasens webbplats, såvida han inte hittar en annons bland de visade resultaten som han önskar närmare upplysningar om. I sådant fall länkas vederbörande emellertid direkt till själva annonsen och då dubletter grupperas är det till och med möjligt att han konsulterar den i en annan databas.
- 50 Det följer av ovannämnda överväganden att det förhållandet att en operatör på internet tillhandahåller en dedikerad metasökmotor, såsom den som är aktuell i det nationella målet, som är avsedd för sökförfrågningar som slutanvändarna ska föra in och som sedan ska översättas i en skyddad databas sökmotor innebär att innehållet i databasen "görs tillgängligt" i den mening som avses i artikel 7.2 b i direktiv 96/9.
- 51 Innehållet görs tillgängligt för allmänheten, eftersom en sådan dedikerad metasökmotor kan användas av vem som helst och således är riktad till ett obegränsat antal människor, oberoende av hur många personer som rent faktiskt använder den nämnda metasökmotorn.
- 52 Operatören av en dedikerad metasökmotor, såsom den som är aktuell i det nationella målet, gör följaktligen en återanvändning av innehållet i en databas i den mening som avses i nämnda bestämmelse.
- 53 Återanvändningen gäller en väsentlig del av innehållet i den aktuella databasen, eller till och med hela innehållet, eftersom en dedikerad metasökmotor, såsom den som är aktuell i det nationella målet, gör det möjligt att utforska hela innehållet i databasen i likhet med en sökförfrågan som görs direkt i den nämnda databasens sökmotor. Antalet resultat som rent faktiskt hittas och presenteras genom en sökförfrågan som görs i den dedikerade metasökmotorn är under dessa förhållanden utan betydelse. Det förhållandet att endast en del av databasen verkligen söks och presenteras, beroende på

vilka sökkriterier slutanvändaren har använt, ändrar inte att hela databasen görs tillgänglig för slutanvändaren, vilket Europeiska kommissionen har betonat och vilket framgår av punkterna 39 och 40 i förevarande dom.

54 Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden ska den första till den tredje frågan besvaras på följande sätt. Artikel 7.1 i direktiv 96/9 ska tolkas så, att en operatör som på internet tillhandahåller en dedikerad metasökmotor, såsom den som är aktuell i det nationella målet, gör en återanvändning av hela eller en väsentlig del av innehållet i en databas som åtnjuter skydd enligt nämnda artikel 7, när denna dedikerade metasökmotor

- tillhandahåller slutanvändaren ett sökformulär som huvudsakligen erbjuder samma sökmöjligheter som databasens formulär,
- översätter slutanvändarnas sökförfrågningar i databasens sökmotor ”i realtid” så att samtliga uppgifter i databasen utforskas, och
- visar de erhållna resultaten för slutanvändaren i samma yttre format som det som används för den egna webbplatsen, samtidigt som dubletter samlas i en grupp men i en ordning som grundas på kriterier som är jämförbara med dem som används av den aktuella databasens sökmotor för att visa resultaten.

Den fjärde till den nionde frågan

55 Mot bakgrund av svaret på den första till den tredje frågan saknas anledning att besvara den fjärde till den nionde frågan.

Rättegångskostnader

56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 7.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser, ska tolkas så, att en operatör som på internet tillhandahåller en dedikerad metasökmotor, såsom den som är aktuell i det nationella målet, gör en återanvändning av hela eller en väsentlig del av innehållet i en databas som åtnjuter skydd enligt nämnda artikel 7, när denna dedikerade metasökmotor

- tillhandahåller slutanvändaren ett sökformulär som huvudsakligen erbjuder samma sökmöjligheter som databasens formulär,
- översätter slutanvändarnas sökförfrågningar i databasens sökmotor ”i realtid” så att samtliga uppgifter i databaserna utforskas, och
- visar de erhållna resultaten för slutanvändaren i samma yttre format som det som används för den egna webbplatsen, samtidigt som dubletter samlas i en grupp men i en ordning som grundas på kriterier som är jämförbara med dem som används av den aktuella databasens sökmotor för att visa resultaten.

Underskrifter